

Agnieszka Lepianka
Legendarna Gruzja – zajęcia dla dzieci z klas I-III

Podstawowe informacje dla nauczyciela:

Gruzja (Sakartvelo) jest państwem leżącym na Zakaukaziu (69,7 tys.km², ok. 4,5 mln mieszkańców). Jej stolicą jest Tbilisi. Z Rosją sąsiaduje od północy i wschodu, na południu z Azerbejdżanem, Armenią i Turcją, zaś na zachodzie granicą kraju jest Morze Czarne. $\frac{3}{4}$ powierzchni Gruzji zajmują wysokie pasma górskie, co ma duży wpływ na zróżnicowanie warunków klimatycznych. Z tego względu można się tam spotkać zarówno z tropikalnymi upałami, jak i śniegiem w górach. W Gruzji panuje klimat śródziemnomorski – wilgotny na zachodzie, a suchy na wschodzie. Lata bywają upalne, a zimy łagodne. Ze względu na ciągle trwający ruch górotwórczy, stosunkowo często występują silne trzęsienia ziemi. Poza tym mieszkańcy często są nękani wiosennymi powodziąmi i osuwaniem się skał.

Taka różnorodność klimatu i rzeźby terenu powodują wyjątkowe bogactwo natury. Tam gdzie panują subtropikalne warunki rosną figi, palmy, laury, herbata, granaty, cytrusy, tytoń, bakłażany, a w niektórych regionach także kiwi i banany. Poza tym czarnomorskie lasy podzwrotnikowe są pełne paproci, lian i epifitów. W rejonach górskich najbardziej rozpowszechniona jest uprawa winorośli, a w tamtejszych lasach dominują graby, buki, leszczyny i brzozy. Powyżej 3200 m n.p.m. zaczyna się strefa występowania lodowców. Bogaty jest także świat zwierząt. Kozice, niedźwiedzie, wilki, żbiki, rysie, tury kaukaskie, dziki, jelenie, sarny, szakale, orły i sępy to mieszkańcy tych terenów. Dawniej można było tu spotkać również lwy, tygrysy, pantery i lamparty. Aby ochronić to niepowtarzalne bogactwo przyrody w Gruzji powstało kilkanaście parków narodowych.

Naturalnym bogactwem są też spływające z lodowców rzeki o dużym potencjale energetycznym, wykorzystywanym w elektrowniach wodnych, a także źródła leczniczych wód mineralnych. Z niektórych źródeł wypływają wody termalne, czyli takie których temperatura przekracza 20° C. W Gruzji występują także bogate złoża manganu i surowców wykorzystywanych w budownictwie, czyli: skały węglanowe (używane w przemyśle cementowym) oraz żwir, piaski, kamienie ozdobne. Gdzieś tam można natrafić na ropę naftową i gaz ziemny, ale ich pokłady są stosunkowo niewielkie.

Na uwagę zasługuje gruzińskie złoto. Pozyskiwano je już w starożytności, przy pomocy owczych skór. Skórę zanurzano na dnie strumienia, wełnianym runem do dołu i zostawiano na noc. W tym czasie drobinki kruszcu osiadały na baranym futrze. Następnie runo wyciągano z wody i oddzielano złoto. Mało kto wie, że mityczną krainą, do której udał się Jazon po Złote Runo, jest region Gruzji zwany do dziś Kolchidą. To nie przypadek, że w greckiej mitologii odnajdujemy informacje o ziemiach dzisiejszej Gruzji. Już 2 tysiące lat p.n.e. Grecy znali te tereny pod nazwami Kolchidy (wybrzeże Morza Czarnego) i Iberii (obszar górski). Z tamtejszymi mieszkańcami prowadzili handel, a przy okazji poznawali kulturę i zapożyczali między innymi mity. Gruzkańska legenda o Amiranim to pierwowzór greckiego mitu o Prometeuszu, którego bogowie przykuli na wieki do skały za to, że dał ludziom ogień, który chcieli mieć na wyłączność.

Gruzja od zamierzchłych czasów stanowiła smaczny kąsek dla najeźdźców. Podporządkowywali ją sobie Rzymianie, Persowie, Imperium Otomańskie i Rosja, jednak zawsze była w stanie odrodzić się jako suwerenne państwo. W walce o niepodległość wspierała Gruzynów dewiza: „siła jest w jedności” (*dzala ertobaszia*), a także niepowtarzalny gruziński alfabet, który jest w tym kraju wręcz przedmiotem czci. Szczyt potęgi Gruzji przypada na XI i XIII wiek, czasy panowania króla Dawida Budowniczego i królowej Tamar.

Agnieszka Lepianka
Legendarna Gruzja – zajęcia dla dzieci z klas I-III

Po całej Gruzji rozsiane są zabytki pamiętające zamierzchłe czasy. Warto wspomnieć o przepięknej architekturze bardzo starych chrześcijańskich kościołów (Gruzja jako druga w 317 r. przyjęła chrześcijaństwo).

Bogactwo przyrody, zabytki i gościnność tamtejszych ludzi sprawiają, że Gruzja jest wymarzonym miejscem do wypoczynku.